

Immanuel

Geloof in die vernuwende krag van God

- ‘n Poëties-intertekstuele studie

deur

Hendrik Cornelius Benjamin du Toit

Voorgelê ter vervulling van die vereistes
vir die graad Magister Artium
in die Fakulteit Lettere en Wysbegeerte
Universiteit van Pretoria
PRETORIA

STUDIELEIER: Prof P J Botha

November 1999

Opgedra aan Janine du Toit

Met dank aan Prof Phil Botha en Ds Danie du Toit

INHOUDSOPGawe

Hoofstuk 1 INLEIDING EN HIPOTESESTELLING

1.1 Inleidende opmerkings	1
1.1.1 Die Immanuel-figuur	1
1.1.1.1 Immanu-El as seun van koning Agas	2
1.1.1.2 Immanu-El as seun van die profeet	4
1.1.1.3 Immanu-El as kollektiewe uitdrukking	5
1.1.1.4 Immanu-El - Meervlakkige duiding?	6
1.1.1.5 Immanu-El as mitologiese figuur	7
1.1.1.6 Immanu-El as kreet/uitroep	8
1.1.1.7 Immanu-El as die Here self	8
1.1.2 Geboorte- en geloofsmotiewe	9
1.2 Hipotesestelling	11

Hoofstuk 2 METODIEK

2.1 Interpretasiemetodes	13
2.2 Teksimmanente eksegese	14
2.3 Die poëtiese karakter van die Immanuel-orakel	15
2.4 Intertekstualiteit	17
2.4.1 Gebruikmaking van tradisies	19
2.4.2 Gezerah-shawah	20
2.4.3 Sinspelinge	20

Hoofstuk 3 TEKSIMMANENTE ONTLEDING

VAN DIE IMMANUEL-ORAKEL	21
3.1 Immanuel-orakel: prosa én poësie	21
3.2 Segmentering van Jesaja 7:1-8:10	33
3.2.1 Perikoop A	34
3.2.2 Stanza-ontleding	35
3.3 Vertaling	40
3.4 Poëtiese fasette en die eenheid van die Immanuel-orakel	46
3.5 Inhoudsanalise	49

Hoofstuk 4 GELOOF IN DIE VERNUWENDE

KRAG VAN GOD	57
4.1 Die oproep tot geloof in Jesaja 7	57
4.1.1 Interaksie tussen geloof en teken	57
4.1.2 Die subjek van die geloof	61
4.1.2.1 Die geloof van die ‘almah	61
4.1.2.2 Die geloof van die kind	62
4.1.2.3 Agas se geloof / ongeloof	64
4.1.2.4 Die geloof van die volk	64
4.2 “Uitstel” van die heilsoomblik	65
4.3 Geboortesimbole te midde van ‘n tydperk van geboortepyne: die geboorte van die Messias en die nuwe Israel	68
4.4 Geloof in die vernuwende krag van God	69

4.5	“Geboortepyne van die Messias”	70
4.6	Geloof in die Messias	71
4.7	Israel se toekoms	72
4.7.1	Israel se voortbestaan - afhanklik van geloof	72
4.7.2	Geloof in die vernuwende krag van God in onmoontlike omstandighede	74
Hoofstuk 5	IMMANUEL-FIGURE	75
5.1	Die verwagting rondom die geboorte van ‘n Messiaskind	76
5.2	Immanuel-figure	78
5.2.1	Hiskia as Immanuel-figuur	78
5.2.1.1	Hiskia as messiaanse figuur	79
5.2.1.2	Hiskia as oorspronklike Immanuel-figuur	79
5.2.1.3	Hiskia as ironiese Immanuel-figuur	87
5.1.2.4	Hiskia as simbool van Immanu-El	87
5.2.2	Moses as Immanuel-figuur	88
5.2.2.1	Inspeling op die Eksodustradisie	89
5.2.2.1.1	Heilige oorlog	89
5.2.2.1.2	Ironiese toespeling op die woestynrelaas	91
5.2.2.1.3	Die lied van Moses en Jesaja 12	92
5.2.2.1.4	Toespelings op die Egipte-ervaring	93
5.2.2.1.5	Die “uitgestrekte hand”	94

5.2.2.2	Die Mosesfiguur	95
5.2.2.2.1	Moses as ontvanger van die belofte van God	95
5.2.2.2.2	Moses as verteenwoordiger van God	95
5.2.2.2.3	Moses as voorloper van die Messias	96
5.2.3	Dawid as Immanuel-figuur	98
5.2.3.1	Dawid as prototipe van die Messias	98
5.2.3.2	“Dawid” as Messias	98
5.2.3.3	Dawid se geloof versus Agas se ongeloof	99
5.2.3.4	Jesaja 7:21-25: ‘n Dawidiese herder as Messiaskoning	100
5.2.3.5	Jesaja 7 en Deuteronomium 32	103
5.2.3.6	Dawid as die herder Immanu-El wat sorg vir sy kudde	104
Hoofstuk 6 GELOOF IN DIE VERNUWENDE		
KRAG VAN GOD		105
6.1	Messiaanse verwagting	105
6.2	Geloof in die vernuwende krag van God (nuwe geboorte)	105
6.3	Geboorte en opstanding uit die dood	106
6.4	Waarom die tydperk van lyding/ geboortepyne ?	107

6.5 Die geboorte van ‘n nuwe hemel en ‘n nuwe aarde	112
6.6 Immanu-El: Geboorte van ‘n nuwe tyd	114
Hoofstuk 7 GEVOLGTREKKING EN SAMEVATTING	115
7.1 Evaluering van hipoteses	115
7.2 Samevatting	116
 Bronnelys	 119
Lys van afkortings	127
Opsomming	128
Summary	131